

QRUQUIUS AMSTERDAM

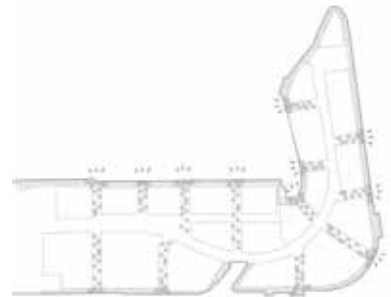
Groen raamwerk faciliteert fasering en bevordert biodiversiteit

0. Tapijt van gebakken klinkers

1. Cruquiusweg als ruggengraat en hoofdontsluiting

2. Erven haaks op de Cruquisweg, ervaring van het water

3. Kades met verblijfsplekken en fysiek contact met het water

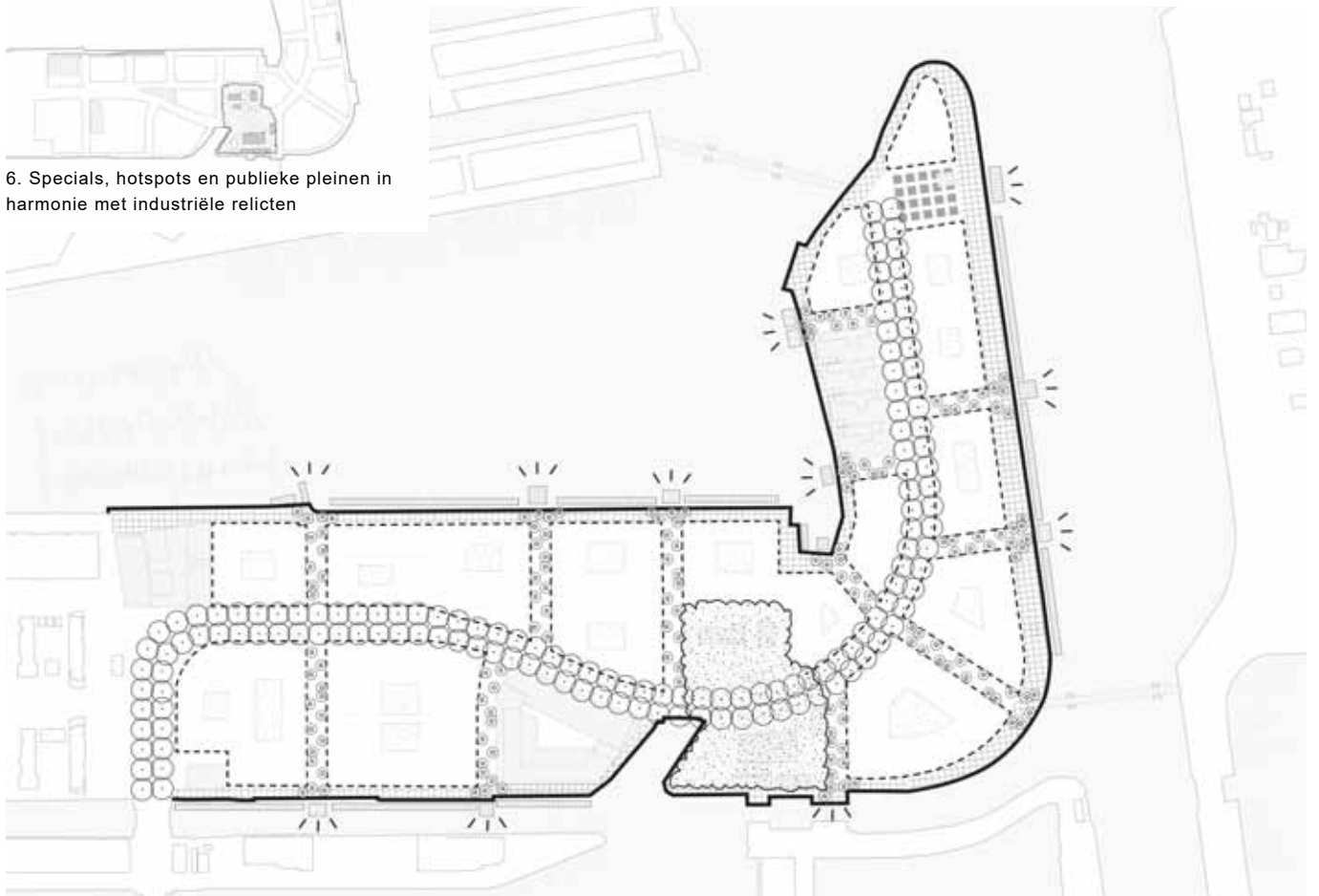
4. Groene dwarsstraat als secundaire ontsluiting met parkeerplaatsen

5. Binnenhoven als verscholen groene oases

6. Specials, hotspots en publieke pleinen in harmonie met industriële relictten

Raamwerk openbare ruimte

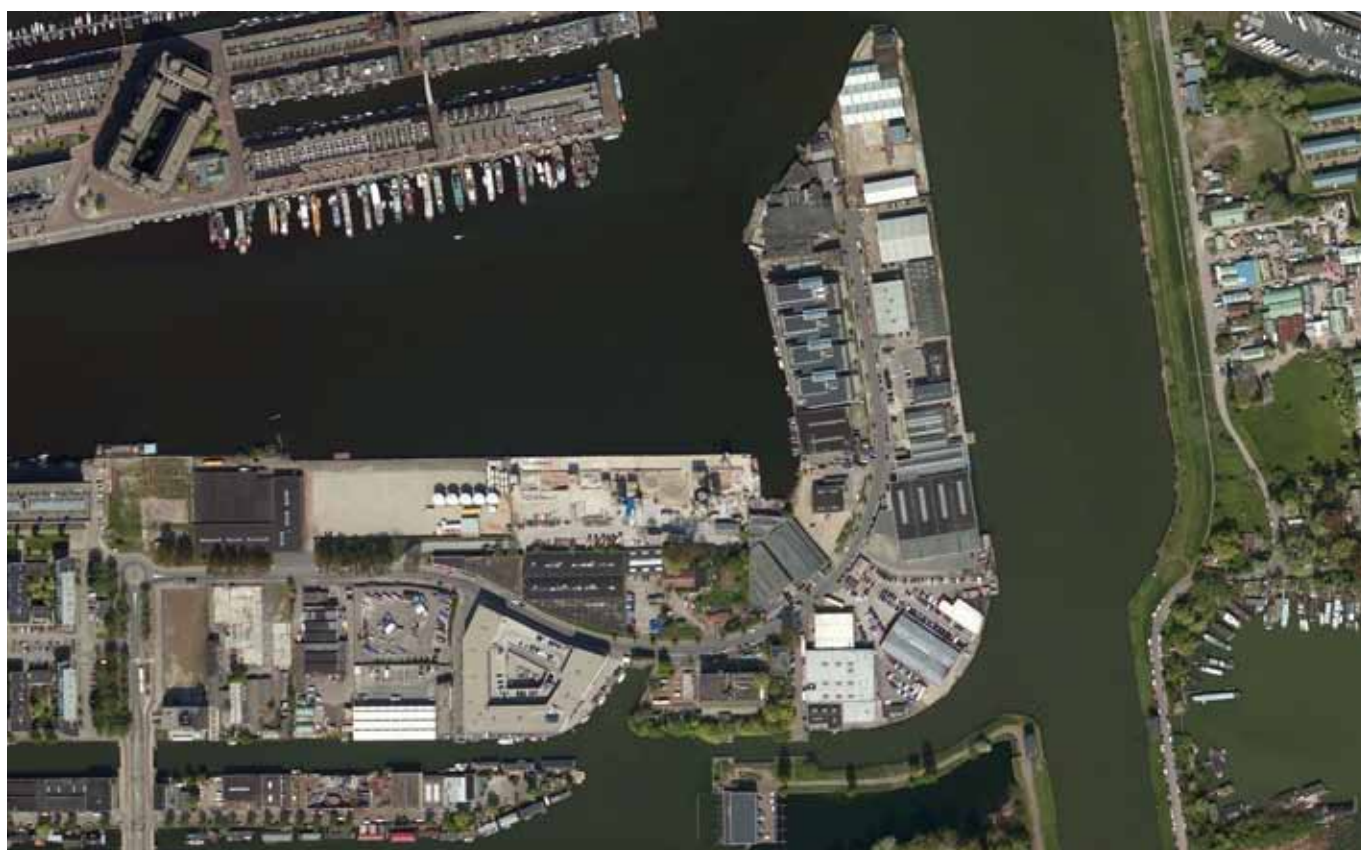
Cruquius, het laatste onontgonnen eiland in het gewilde en stijlvolle Oostelijk Havengebied in Amsterdam, wordt getransformeerd van een bedrijventerrein naar een dynamisch woon-, werk- en recreatiegebied met een eigen identiteit. Buro Lubbers heeft het raamwerk voor de openbare ruimte ontworpen en stelt inrichtingsplannen op voor deelgebieden. Cruquius maakt gebruik van zijn nautische karakter en wint daarnaast aan verblijfskwaliteit door de toevoeging van groen. Het bevorderen van biodiversiteit is een belangrijk doel van het plan.

Groen raamwerk met bijzondere plekken

Het Cruquiusgebied wordt per perceel herontwikkeld. In de tussentijd is er ruimte voor (tijdelijke) initiatieven en bedrijvigheid en worden de historische gebouwen herbestemd. De dynamiek van grote en kleine, permanente en tijdelijke ontwikkelingen zal een grote impact hebben op de openbare ruimte. Daarom is een raamwerk opgesteld voor de openbare ruimte dat gedurende het hele proces eenheid en identiteit van het gebied garandeert. Kwalitatieve en kwantitatieve principes voor de inrichting van zowel de openbare ruimte als collectieve buitenruimtes zijn vastgelegd in een toolbox. Het raamwerk met de inrichtingsprincipes nodigt bewoners en gebruikers uit om initiatieven te ontplooiën in het publieke domein.

Het raamwerk van het Cruquiusgebied is opgebouwd uit verschillende lagen met een duidelijke hiërarchie en identiteit. De basis bestaat uit een tapijt van gebakken klinkers waaruit de bouwvelden zijn gesneden. De Cruquiusweg vormt de ruggengraat en hoofdontsluiting van het gebied. De weg wordt begeleid door een beeldbepalend lint van vlinderlokkende beplanting en bomen in verschillende maten en soorten. Haaks op de weg staan erven die het eiland in dwarsrichting doorsnijden en het water overal voelbaar maken. De woonerven zijn ingericht voor ontmoeting, verblijf en spel. Grote vakken met vlinderlokkende beplanting en bomen kleuren de erven groen. Daar waar de erven de kade ontmoeten, ontstaan 'explosies' van groene vakken op de kade en ruime boardwalks langs de waterkant.

De kades vormen de rand van het eiland en zijn autovrij. Op specifieke plekken verschijnen kadeparken met een afwijkende natuurstenen verharding, kleine vogelbosjes en grasvlakken. Sommige kades krijgen een boardwalk zodat het water binnen handbereik is. Functionele dwarsstraten ontsluiten diepe of brede bouwblokken. Beplanting, parkeren, verkeer en elementen zijn efficiënt opgelost. Sommige bouwblokken zijn voorzien van binnenhoven. Deze groene oases liggen

Eén van de bijzondere plekken: groenplaats Insulinde

Groen raamwerk faciliteert fasering en bevordert biodiversiteit

verscholen tussen de bebouwing en zijn via bescheiden routes vanuit het omringende weefsel toegankelijk.

Binnen het raamwerk onderscheiden we bijzondere plekken: de relicten, waardevolle bebouwing, het Insulinde- en Sigmaterrein, en de kop van het eiland met het aangrenzende plein. Deze plekken krijgen extra aandacht door een afwijkende inrichting, beplanting of relatie met het water.

Gebouwen en openbare ruimte bevorderen biodiversiteit

Bijzonder voor Amsterdam is dat al vanaf de eerste ontwerpfasen rekening is gehouden met natuur en biodiversiteit. Natuur is inclusief, integraal onderdeel van zowel de architectuur als de openbare ruimte. Gebouwen worden voorzien van groene daken, in de gevels worden nestgelegenheden voor vogels gerealiseerd en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Ook de buitenruimte wordt zodanig ingericht dat deze optimaal geschikt is voor wilde planten, insecten (o.a. vlinders, bijen, hommels), vogels (o.a. gierzwaluw, huismus), vleermuizen en andere dieren (eenden, vissen, egels). De nieuwe inrichting en bebouwing versterken zo gezamenlijk de reeds aanwezige land- en waterbiotopen.

De fasering van het plan wordt aangegrepen om op zo'n manier met beplanting om te gaan dat het biodiversiteit bevordert. In een vroeg stadium wordt gestart met onttegeling en vergroening op plekken waar dat mogelijk is, zoals het vlinderlint langs de Cruquiusweg. De aanplant van bomen in verschillende maten, soorten, afstanden en plantverbanden leidt tot een natuurlijker beeld met meer kansen voor biodiversiteit en seizoensbeleving. De keuze voor waardplanten en planten voor vruchtgebruik, beschutting en nestgelegenheid stimuleert ook de biodiversiteit.

Cruquiusweg voor onttegelen

Tot slot wordt de biodiversiteit versterkt door de opzet van het raamwerk met lange lijnen en dwarsverbindingen. Het fijnmazige, groene netwerk sluit aan op de randen van het gebied en creert nieuwe ecologische verbindingen met de omgeving.

Nautisch karakter

Het Cruquiusterrein ademt een nautische sfeer in architectuur en openbare ruimte. Waardevolle historische bedrijfsbebouwing en relicten worden herbestemd om het maritieme karakter te bewaren. Het water is vanaf het hele eiland zichtbaar en vanaf de kades bereikbaar met boardwalks. Een haventje en zit- en uitkijpunten aan de kades maken het water beleefbaar. Ook het materiaalgebruik refereert aan de nautische identiteit van het gebied. Op de kades blijven zoveel mogelijk de aanwezige natuursteen deksloven met de ijzeren plaatjes voor de rails behouden. Nieuwe deksloven en banden zijn stoer en breed en sluiten qua materiaal, kleur en oppervlaktebehandeling aan op de bestaande elementen. Het voorstel voor het nieuwe basismateriaal is een gebakken klinker vanwege de tijdloze en neutrale uitstraling. Verbijzonderingen in dit tapijt krijgen een nautisch karakter, zoals bijvoorbeeld natuursteen met een stoere uitstraling, scoriabricks of stelconplaten op pleinen aan het water.

Deelgebieden

Deelgebied 1, de locatie van de voormalige Betoncentrale, wordt als eerste uitgevoerd met gebouwen van Geurst & Schulze Architecten en Rietveld Architects. Hiervoor heeft Buro Lubbers een concreet inrichtingsplan ontworpen. De uitvoering is gepland in 2016. Ook het inrichtingsplan voor Groenplaats Insulinde is gereed met architectuur van Apto. De historische gebouwen krijgen hier een nieuwe bestemming; winkeltjes, horeca, een bakker. Het terrein wordt gedeeltelijk speelplaats. Insulinde wordt een eerste publieke bestemming en is daarmee een kwartiermaker van Cruquius.

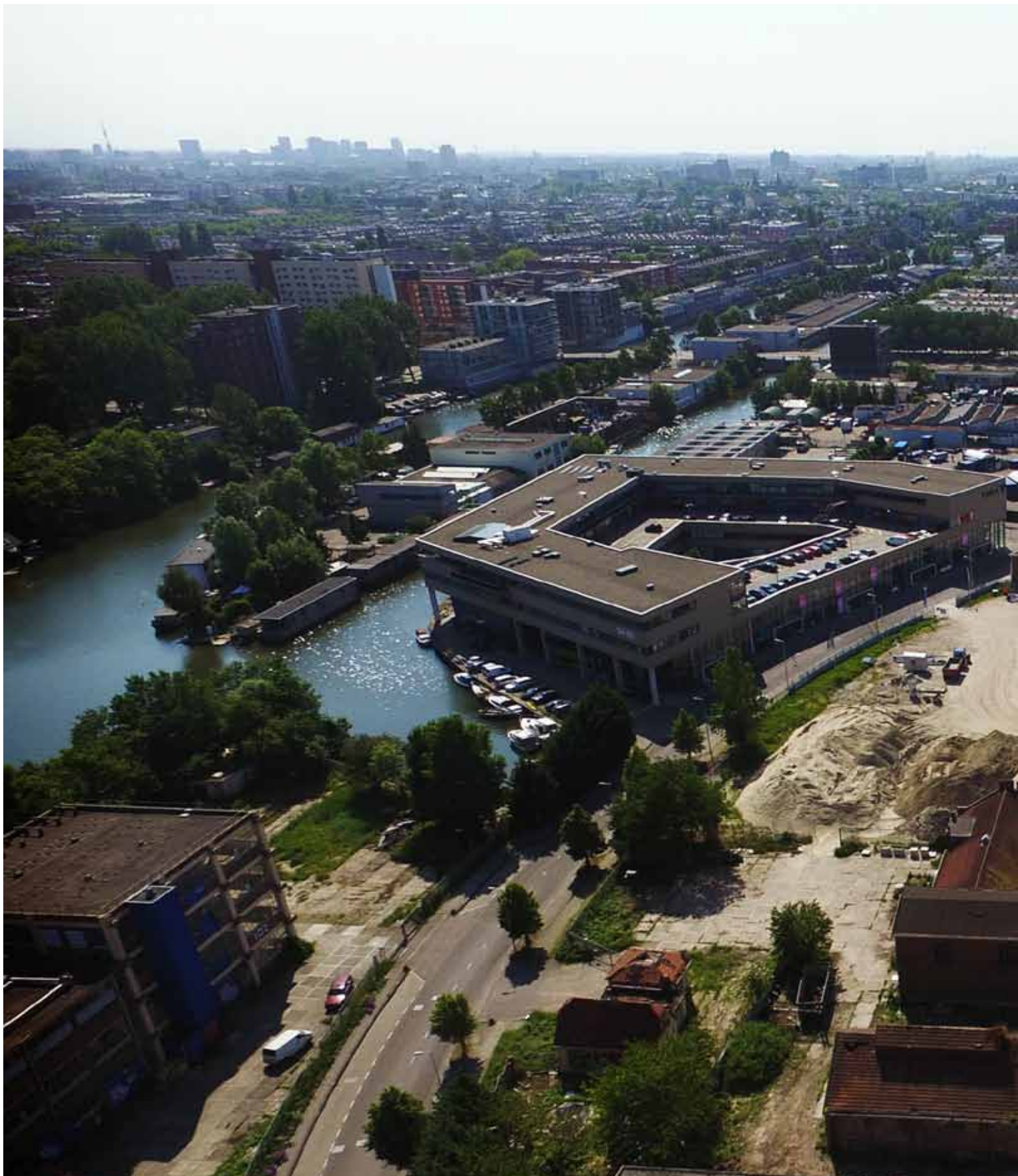
Tijdelijk vlinderlint: eerste kwaliteitsimpuls

Deeluitwerking Kade

Groen raamwerk faciliteert fasering en bevordert biodiversiteit

BURO LUBBERS

landschapsarchitectuur & stedenbouw

Reutsedijk 13 | 5264 PC | Vught | Nederland
+31 (0)73 6149321 | info@burolubbers.nl | www.burolubbers.nl

